

grundig og velvillig Overvejelse i Udvalget, saaledes at Ministeren maa kunne se Frugten af det Arbejde, han har nedlagt i Lovforslaget, og Resultater af de Forventninger, som han sikkert selv har knyttet dertil.

Dinesen: Ved den Afstand, som den højtærede Minister ved Udarbejdelsen af det her forelagte Lovforslag har taget fra forskellige af de Indstillinger, der foreligge fra den nedsatte Kommission, har Ministeren aabnet Vej for dette Lovforslags Gennemførelse, men det udelukker ikke, at jeg ud fra det Syn, jeg har paa Tingene, kunde ønske forskellige Ændringer foretagne. Først skal jeg bemærke, at jeg tager mit Udgangspunkt fra nogle Ytringer, der i Gaar faldt fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), da han omtalte det Udtryk, der paa Grund af Skoleloven af 1814 har været brugt om Skolen som Kirkens Datter. Det ærede Medlem ytrede da om Skolen, at den havde befundet sig i et hundreedaarigt Afhængighedsforhold. Jeg tror, at det ærede Medlem her har udtalt sig for stærkt. Ser jeg tilbage paa, hvad jeg har erfaret om Skolen i vort Land, maa jeg hævde, at den har været Genstand for en meget betydelig Udvikling i en stadig bedre Retning. Jeg har selv gaaet i en Almueskole, saaledes som den var for meget lang Tid siden, og naar jeg saa ser paa, hvordan den nu er, er Forskellen meget betydelig. Naar denne Udvikling har kunnet foregaa under det Tilsyn, der nu har bestaaet i saa lang Tid, som det ærede Medlem omtalte, saa mener jeg ikke, at der er nogen Grund til at anklage dette Tilsyn for, at det skulde have bragt Skolen ind i et Afhængighedsforhold. Der kan være mange Momenter, der have grebet ind i og have faaet Betydning for vort Skolevæsens Udvikling. Jeg erindrer saaledes, hvilken Betydning Friskolebevægelsen havde, da den fremkom for et halvt Hundrede Aar siden. De, der gik i Spidsen for den, vare maaske i Begyndelsen noget voldsomme i deres Angreb paa Almueskolen, mere end maaske egentlig nødvendigt, men det er vel ofte Tilfældet. Naar en saadan Bevægelse rejser sig, tager den haardt fat og sætter adskillige Hensyn til Side, som den maaske burde tage. Hvorom alting er, er det imidlertid givet, at denne Bevægelse, der vel egentlig udsprang af Højskolebevægelsen, fik en overordentlig Betydning for Folkeskolens Udvikling, og denne Udvik-

ling har været til det gode. Jeg tror, at vi skulle prise os lykkelige ved den.

Efter denne almindelige Bemærkning vil jeg med Hensyn til Enkelthederne følge Gangen i Lovforslaget og begynde med at omtale Skolekommissionerne. Jeg skal ingen Indvendinger gøre mod den Form, Ministeren her har givet dem. Jeg finder det ganske rigtigt, at Sogneraadet er fast repræsenteret i Kommissionen, det burde maaske være det med mere end et enkelt Medlem. Jeg finder det ganske rigtigt, at Sognepræsten vedbliver at være Medlem, og at Valget af Skolekommissionen i øvrigt foregaaer som foreslaaet. Men jeg kan ikke undlade at omtale en praktisk Side ved dette Forhold. Ministeren foreslaar en ensartet Størrelse af Kommissionerne i alle Landets Kommuner. Det tror jeg ikke er heldigt. Ministeren kan ganske vist udvide Medlemmernes Antal, naar der gøres Indstilling derom, men det vilde under visse Forhold være bedre, om det kunde være et større Antal Kommissioner. Jeg henter min Erfaring fra Gentofte Kommune, hvori jeg boer. Den har vist nu ca. 20,000 Indbyggere og bestaar af tre Sogne, som ere meget uafhængige af hinanden og egentligt kun holdes sammen ved det fælles Sogneraad. I en saadan Kommune, hvis Dele ere saa uafhængige af hinanden, vilde det være ganske praktisk, om hver Del havde sin Skolekommission, saa vilde denne være et Udtryk for Skolerne i det Sogn, som Kommissionen kunde overse; der vilde derved sikkert vindes meget. Det kunde ellers risikeres, at Skolekommissionen i en saadan Kommune kunde faa den Sammensætning, at Repræsentanterne havde hjemme i et Hjørne af Sognet og ikke kendte noget til Forholdene i de andre Dele. Det vilde man let komme ud over ved, at hvert enkelt Distrikt fik sin særlige Skolekommission. Det er et rent praktisk Forhold, som jeg meget beder om maa blive taget under Overvejelse, da det Forhold, der er til Stede her, utvivlsomt ogsaa er til Stede adskillige andre Steder.

Naar jeg saa kommer til Spørgsmaalet om Indførelse af Skolenavn, har jeg stærke Betænkeligheder derved ligesom den ærede sidste Taler (H. L. Møller). Jeg nærer ligesom han megen Frygt for, at de ikke ville blive til særlig Glæde. Skulle vi endelig have disse Skolenavn, vilde jeg langt foretrække, at de bleve permanente, fastslaaede ved Lov fremfor, at de kun komme til Stede ved enkelt givne Lejlighed. Naar dette sidste er Tilfældet, er